

President Toomas Hendrik Ilves ütles Riigikogu konverentsil "Väärtused ja huvid rahvusvahelises poliitikas" peetud avakõnes, et: "täna on euroopalikud väärtused Euroopa Liidu enda sees, eriti aga meie naabruskonnas, sattunud tugeva surve alla".

President Ilves rääkis nii Euroopa Liidu nn vanade liikmesriikide kohati järjest paisuvast kriitikast ühendusega 2004. aastal liitunud maade suhtes kui ka nn "uute liikmesriikide" liigsest muretusest.

"Pole mõtet minna ülbeks ega tunda liigset rahulolu," ütles president Ilves ning kutsus Euroopa Liitu kaitsma ja aitama neid, kes ühenduse naabruses püüdleval demokraatia ja vabaduse poole. "Meil pole õigust vaadata neid altkulmu, kui nad ei väljenda end alati nii peenelt ja diplomaatiliselt kui me seda sooviksime. Varssavis, Budapestis, Ida-Berliinis, Prahast, Bratislavas, Vilniuses, Riias ja Tallinnas oldi samuti kohati kohmakad, järsud, liiga nõudlikud," meenutas president Ilves Ida- ja Kesk-Euroopa vabanemise lugu.

Riigipea kutsus EL-i mõistma, et: "meie läheduses, Euroopa läheduses on praegu inimesed, kes riskivad oma elu ja vabadusega, et kaitsta Euroopa põhiväärtusi". "Neid ähvardavad tugevamad ja stabiilsemad võimud, kellega on alati kergem diili teha, neid külla kutsuda ja kellele saab oma kaupa müüa. Walesad, Havelid ja Nagyd on alati tülikamad, sest demokraatia ongi alati tülikam nähtus," ütles president Ilves.

"Meil, Euroopa poliitikutel, tuleb muutuda vähem isekaks. Nii "uutes" kui "vanades" liikmesriikides. See kehtib võrdselt kõigile. Nii neile, kes oma siseturgu kaitstes torpedeerivad teenuste direktiivi, kuid samal ajal naudivad kapitali vaba liikumist. Aga ka neile, kellele Euroopa Liit tähendab vaid suuri rahasüste "Brüsseli" eelarvest," rääkis riigipea, lisades, et EL-i edasine areng eeldab 2004. aastal liitunud riikidelt "loovust, kaasamõtlemist ja tegutsemist".

""Vanadel" liikmesriikidel tuleb aga mõista, et Varssavi Pakti tankikolonnide lahkumine idapiirilt ei tähenda, et kõik see, mis toimub teisel pool Euroopa Liidu piiri, pole enam nende asi," ütles president Ilves.

29.-30. oktoobril 2006 Riigikogu korraldatud rahvusvaheline konverents "Väärtused ja huvid rahvusvahelises poliitikas" keskendub rahvuslike ja piirkondlike huvide kestvusele ning nende sidustamisele üleilmsete väärtustega. Osalevad praegused ja endised riigipead, valitsusjuhid ja -liikmed, poliitikud, diplomaadid, riigiametnikud, samuti valitsusväliste organisatsioonide ja akadeemiliste ringkondade esindajad ning ajakirjanikud Euroopa Liidu liikmesriikidest ja naabermaadest ning mujalt maailmast.

Presidendi kantselei avalike suhete osakond
Kadriorus 30. oktoobril 2006